

קונטרס

הַצְלָחָה לְתַלְמִיד צֶעִיר

יתחק ויעורר ויורה דרך קלה לבהור צעיר הלומד בישיבה קטנה - איך להצליח בלמודים, והנהגות ישרות, ויקנה לעצמו מדות טובות ודרך

ארץ.

אשר כתב הרב הגאון הצדיק, חסידא ופרישא, עמוד האמונה, מנורה השוהרה, המגלה והמפרסם אמתת מציאותו ותברך לכל העולם בלו.

כבוד קדשת הרב הצדיק מוהרא"ש זצ"ל

בעל מחבר

ספר "שפת הנחל" - פרוש ובאור על כל הספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ו, וספרי שו"ת "אשר בנחל", ועוד ספרים רבים ונקבדים, הנגויים ומקדים על-פי דברי רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון, בוצינא קדישא עלאה, אדוננו מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

דובא לדפוס ע"י חסידו ברסלב עיה"ק ורושלים תובכ"א

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

בארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way,
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב הבעל שם טוב 7
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטון

24 Merriewald LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

יוזשלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

גורמסע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

קוֹנְטָרַס

הַצְלָחָה לְתַלְמִיד צֶעִיר

א.

בני! עליך לדעת, כי היסוד לתלמיד הוא מדת הזריזות, כי הזריזות היא הצלחת האדם בחייו הגשמיים והרוחניים, ולהפך — העצלות זה עקר הכשלון של האדם הן בגשמיות והן ברוחניות, כי עצלות מכניסה באדם דכאון, עצבות ומרירות, כעס ואי שקט, שעמום ודכדוך, עד שאינו יודע מה לעשות מרב שעמום, ומשתגע ובא לידי עברות, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (כתבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום ולידי זמה, רחמנא לצלן, וזה גורם לו אחר-כך לטפשות השכל והדעת, ונעשה לא יצלח בחייו, לא-כן מי שהוא זריז, כל מה שרק יעשה יצלית, ותמיד יהיה עליו ושמח, ויחשב רק דברים טובים ואיך יכולים להתעלות, ואין לו כפר

זמן לשום דבר בטל, כי הוא כל־כף זריז, עד שאין לו פנאי לשום דבר, רק מכניס עצמו בכל מה שהוא עוסק בו — או לומד, או מתפלל, או מתעסק בצרכיו הגשמיים, כגון: לאכל, לישן, לרחץ ולנקות את בגדיו בצורה יפה, כי הזריזות זה עקר ההצלחה של האדם בכלליות ושל בחור צעיר בפרטיות. לזאת אם אתה רוצה להצליח בחיים הרגל את עצמך עכשו בעודך בגיל צעיר, להיות זריז בכל ענייך, וזה יכניס בך בטחון עצמי, ותראה שאתה פן יכול להסתדר בחיים, כי לא יהיה לך זמן לחשב ממה, כי כל הצרות של האדם שהוא סובל סבל גדול — הן מעצמו והן מאחרים, זה מפני שהוא עצלן, ויש לו זמן לחשב מעצמו, ועל־ידי־זה לבסוף הוא נשבר, ונדמה לו שהוא אינו יכול להצליח. וכל זה בא מהעצבות שמכניסה בו כבודות, והכבודות מביאה אותו למרירות, שהוא אינו יכול לסבל את עצמו, ואחר־כך אינו יכול לסבל את אחרים, ומתחיל להתקוטט עם כלם, וכלם מתקוטטים אתו, וכך חוזר חלילה, והוא נשאר בטלן, ועבר לו הגיל הצעיר וימי הנעורים, אשר הם הימים והשנים הכי יפות של החיים, ולא הצליח בחיים כלל. על־כן

מי שהוא זריז, אין לו זמן להסתפל על עצמו, ואין לו פנאי לחשב מעצמו, ומכל שכל שאין לו זמן להפנס בנכוחים עם אחרים, אלא תמיד הוא לומד, או מתפלל, או מנקה את עצמו או את חדרו, ואז הוא מצליח מאוד. לזאת אם אתה רוצה להצליח בחיים, תעבד הדבר הראשון על מדת הזריזות, וכל מה שאתה צריך לעשות, תעשה בזריזות הכי גדולה, כי מדת הזריזות מביאה ברכה והצלחה לחיי האדם בגשמיות וברוחניות.

ב.

השנה של האדם מאד הכרחית, כי אם אדם ישן טוב, אזי כל היום שלו הולך בצורה אחרת לגמרי, כי כך ברא הקדוש-ברוך-הוא את טבע האדם שיצטרף לישן, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית ובה, פְּרָשָׁה ט', סימן ח'): "וְהִנֵּה טוב מאד" — זו השנה, וכי שנה טוב מאד, הלא אמרו (סנהדרין עא:): שנה טוב לרשעים ורע לצדיקים? אלא מתוך שאדם ישן, יש לו כח אחר-כך ללמד. לזאת צריכים מאד מאד להזהר על זמני השנה, ורב רבם של אלו הסובלים על

הַעֲצָבִים, שֶׁהֵם בְּכַעַס וְאִין לָהֶם שֶׁקֵּט נַפְשִׁי, זֶהוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵם מִמַּעֲטִים בְּשִׁנְהָ, וְאִינֶם יִשְׁנִים כָּל הַצָּרָה, וְחוֹשְׁבִים שֶׁבִּזְזָה שִׁימְעֵטוּ בְּשִׁנְהָ יַעֲבֹדוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְקוֹרֵה בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ, כִּי אִם אֵין הָאָדָם יִשֵּׁן טוֹב, אָזִי כָּל הַיּוֹם שְׁלוֹ כָּבֵר מִבְּלָבָל, וְאִין לוֹ מִחַ וְכֹחַ — לֹא לְלַמֵּד וְלֹא לְהַתְּפַלֵּל וְלֹא לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת, וְלֹא לְדַבֵּר אֶפְלוּ עִם בְּנֵי-אָדָם כְּרְאוּי, וְהוּא תַמִּיד בְּכַעַס וּבְעֲצָבִים וּבְכַאי שֶׁקֵּט, וְכָל זֶה נִגְרַם לוֹ מִפְּנֵי שֶׁאִינוּ יִשֵּׁן כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ. לְזֹאת הַדְּבָר הִרְאִינוּ עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲהוּבִי, בְּנִי! אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ, רְאֵה לְלַכֵּת לִישֵׁן מִקֶּדֶם, וְהַזְמַן הַכִּי טוֹב הוּא בְּגִמְרַת הָאֲשֵׁמוּרָה הִרְאִינוּהָ, שֶׁהִיא שְׁעָה עֶשֶׂר אִזְ כָּבֵר תִּישֵׁן, וְכֵן תּוּכַל לְקוֹם קֶדֶם אֹרֶחַ הַיּוֹם, וְזֶה לֹא יִפְרִיעַ אֶת מְנוּחַתְךָ. אֲבָל לְפָנֶיךָ שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ לִישֵׁן תִּרְאֶה לְהַכִּין לְעֲצֻמְךָ כְּלֵי עֵם מַיִם, וְאַל תִּלָּךְ לִישֵׁן אִם לֹא מוֹכֵן לְךָ כְּלֵי לְנִטְיִלַת יָדַיִם שְׁחֵרִית, וּבִזְזָה יְכוּלִים לְרְאוֹת אִם הַתַּלְמִיד הַצָּעִיר הוּא יִרְאֵה שְׁמַיִם, אִם הוּא מְכִין לְעֲצֻמוֹ כְּלֵי עֵם נְטִילַת יָדַיִם, כִּי אֲסוּר לְלַכֵּת ד' אֲמוֹת בְּלֵי נְטִילַת יָדַיִם שְׁחֵרִית, וְאַחֲרֵי-כֵן תִּקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמַּטֵּה כְּפִי נִסַּח הָאֲר"י ו"ל שֶׁהִבְטִיחַ, שְׁמִי שִׁיִּקְרָא אֶת סֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע בְּסֵדֶר הַזֶּה דִּיקָא עִם הַיּוֹדֵיִים,

הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו על כל מה ששעשה כל היום. לזאת ראה לקרא קריאת שמע שעל המטה מתוך הסדור דיקא ולא בעל-פה, ואחר-כך תכף-ומיד תראה לפשט את הבגדים ולהתלבש בבגדי שנה, כי אסור לישן עם הבגדים, ומכל שכן לא עם הנעלים, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (יומא עא:): מי שישן עם נעלים טועם טעם מיתה, וכן אסור לישן עם הבגדים שהולכים ביום, כי נעשים מלאי כנים. לזאת צריכים להחליף בלילה את הבגדים לבגדי שנה. ולפני שאתה הולך לישן, תעין באיזה ספר, וטוב מאד ללמד ולעין בספר ספורי צדיקים, וכך תלך לישן עם ספורי צדיקים, ויבנס בך חשק לחקות את הצדיקים, שגם אתה תהיה צדיק כמותם. ובאמת אתה יכול להיות צדיק אם רק תרצה, כי מה היתה גדלת הצדיקים? הם רצו להיות צדיקים, אזי הם נעשו צדיקים, כמו שאמר רבנו ז"ל לאנשי שלומנו בשעה שהתפאר לפניהם גדלתו ונפלאות המדרגה שזכה להגיע אליה, אזי אמרו אנשי שלומנו: מי יכול לדמות את עצמו אליכם, כי אתם נולדתם אצל הורים קדושים כאלו, ואתם נכד הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, אבל אנחנו אנשים פשוטים. והקפיד על זה

רבנו ז"ל מאד מאד, ואמר: "זו הטעות שלכם, שאתם חושבים, שמפני שאני נכד הבעל-שם-טוב זי"ע הגעתי למה שהגעתי, לא ולא!" אמר רבנו ז"ל, "אלא מפני שהיה לי רצון חזק, והתיגעתי מאד, וכל דבר בא לי ביגיעה גדולה מאד ורצייתי, בשביל זה הגעתי למה שהגעתי". הרי שהכל תלוי ברצון, כפי הרצון של האדם כף הוא מצליח בחיים. לזאת כדאי להרדם עם ספורי צדיקים. ומה טוב ומה נעים אם תעשה לעצמך שעור בספר הנפלא "פעלת הצדיק", אשר שם תראה את ההנהגות של רבנו ז"ל מאז שהיה ילד קטן עד יום ההסתלקות שלו, איך עבר את כל העולם כלו עם דבקות בהקדוש-ברוך-הוא, ולמד תורה מגיל צעיר, ואל אילו מדרגות ואל אילו השגות הוא זכה וזכה את כל העולם כלו, וגם אתה יכול לזכות לזה אם יהיה לך רצון טוב, רצון חזק לקיים כל זאת.

ג.

תכף-ומיד בבקר כשאתה מתעורר מהשנה, תשתדל מאד שיהיה קדם אור היום, שאז הוא הזמן הכי טוב ללמד ולהתפלל ולבקש את

הקדוש-ברוך-הוא כל מה שצרכים, שאז הוא עת רצון גדול בשמים, וכשאתה פוקח את עיניך תגיד: "מודה אני לפניך מלך חי וקים, שהחזרת בי נשמתו בחמלה רבה אמונתך", ותתן תודה להקדוש-ברוך-הוא, שהחזיר לך את הנשמה, ותתחיל כבר לחשב מחשבות טובות, ותחשב מהקדוש-ברוך-הוא איך שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואיך כל הבריאה כלה רק אלקות, ותתחיל לחשב איך אני יכול היום לעשות את הרצון של הקדוש-ברוך-הוא, ותעשה לעצמך תכנית, שהיום אני אשמר על העינים שלי — לא להסתכל במקומות המטנפים, ואשמר על האזנים שלי — לא לשמע נבול פה ולשון-הרע, רכילות ודברים בטלים, כי כל מי ששומע דברים רעים, האזנים נכוות תחלה לאיברים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (כתבות ה:); ולשמר את עצמו מאד מכעס, לא לכעס בשום פנים ואופן, ולשמר את הדבור לא לדבר כל מיני שטיות וכל העולה על רוחו, ותקפ-ומיד תטל ידיך ותתלבש בזריזות, כי הזריזות בבקר, בזה תלוייה כל העבודה של האדם כל היום, כי הכל הולך כפי הקימה, אם אדם קם בזריזות, כל היום יהיה זריז, אבל אם אדם יהיה

עצֵלָן, כֵּל הַיּוֹם שֶׁלוֹ יִהְיֶה בְּעֵצָלוֹת. לְזוֹאת קוֹם נָא
 בְּזִרְיוֹת גְּדוּלָּה, וְאִזּוֹ כֵּל הַיּוֹם שֶׁלְּךָ יִהְיֶה זְרִיזוֹ,
 וְתוֹיֵן לְמַקְנָה וְתִטְבַּל בְּטְהָרָה, וְתִרְחֵץ אֶת גּוּפְךָ,
 אֲשֶׁר זֶה מְצֹנָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וּגְמִילוֹת חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים
 לְגוֹף לְנִקּוֹת אוֹתוֹ, שִׁיְהִיָּה גּוֹף נָקִי, גּוֹף קְדוֹשׁ.
 וְתִזְהַר מְאֹד מְאֹד עַל נְקִיוֹת גּוּפְךָ, שֶׁתְּחַלֵּף אֶת
 הַבְּגָדִים בְּבְגָדִים נְקִיִּים, וְהַכֵּל יִהְיֶה בְּזִרְיוֹת מְאֹד
 גְּדוּלָּה. וְעַלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲסוּר לְדַבֵּר בְּמַקְנָה, וְאֲסוּר
 לְהִתְעַצֵּל בְּמַקְנָה, אֲלֵא לְטַבַּל וּלְצִאתָ, וּמוֹהֲרַנְ"ת
 ו"ל אָמַר (לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת גְּרָמִים, הַלְכָה ב'), אֲשֶׁר
 הַנְּשֻׁמָּה שֶׁל הָאָדָם אֵינָה חוֹזֶרֶת, אֲלֵא עַל-יְדֵי
 טְבִילַת מַקְנָה. וְרוֹאִים בְּחוֹשׁ, כֵּל זְמַן שְׂאָדָם לֹא
 שָׁטַף אֶת גּוּפוֹ בְּמֵיִם וְלֹא רָחַץ אוֹתוֹ וְלֹא טָבַל
 בְּמַקְנָה, הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, אֲבָל תִּכְף-וּמְיָד
 כְּשֶׁשָּׁטַף וְרָחַץ אֶת גּוּפוֹ וְטָבַל בְּמַקְנָה, אִזּוֹ הוּא כְּבָר
 זוֹכֵה לְמַחִיץ מִשְׁבִּין. וְתִקַּח אֶת זֶה לְעֵקֶר גְּדוּלָּה כֵּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ. הַדְּבָר הַרְאִישׁוֹן כְּשֶׁקָּמִים בְּבִקְרָה — לְרוּץ
 וּלְטַבַּל בְּמַקְנָה. וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל הִבְטִיחַ: מִי שִׁיְטַבַּל
 בְּכָל יוֹם בְּמַקְנָה טְהוֹרָה בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 יֵשׁ לוֹ תִקְנָה לְתַקֵּן אֶת הַכֵּל, כִּי כִּף אָמַר הַצַּדִּיק
 הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֵן מַקְרְלִין זי"ע: מַקְנָה אֵינּוּ מְצֹנָה,
 אֲבָל אֵל מַה שְּׁמַקְנָה מְבִיא, שׁוֹם מְצֹנָה בְּעוֹלָם

הצלחה לתלמיד צעיר תרכא

אינה יכולה להביא, כי כשאדם נכנס במקוה וטובל את עצמו, ומכל שכן כשהוא תחת המים, עד שאינו יכול לנשם, וחושב שם רק מהקדוש-ברוך-הוא, בו ברגע נמתקים ממנו כל הדינים. בשביל זה אשרי מי שטובל בכל יום, ומנקה את גופו, וישמר שלא יצאו שום ריחות רעים מגופו, אלא ידאג לשטף את גופו בכל יום לפני קונו, אז יהיה משבח לפניו ותברך.

ד.

תכף-ומיד כשאתה יוצא מהמקוה, תתחיל לומר ברכות התורה, כי אסור להגיד שום דבר לפני ברכות התורה, והן מדאורייתא. וצריכים להזהר בזה מאד מאד, וזה חשוב מאד בשמים כשאדם מברך ברכות התורה, וכשתגמר ברכות התורה, תלמד פרק אחד במסכת אבות, כי מסכת אבות נחלקה לששה פרקים פרק ליום, כי צריכים ללמד בכל יום מוסר, ואין לך עוד מוסר יותר חשוב וגדול כמו מוסרי האבות, ותבונן בכל משנה מה כתוב בה, וזה תעשה לעצמך חק ולא יעבר כל יום, אשר זה מוצף מאד את הנפש,

ומקנה לעצמו מדות טובות, ומחזק את האמונה, וזוכה להיות דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ואחר-כך אם נשאר עוד זמן עד שהולכים להתפלל, ראה לגרס פָּרָקִים משניות היכן שאתה מחזיק בסדר הלמוד שלך, כי למוד משנה לפני התפלה מזכך מאד את הנפש, ואם נשאר עוד קצת זמן עד שמתפללים, תגרס גם-כן גמרא, כי גם למוד הגרסא בגמרא מזכך את הנפש, ותאמר הרבה דפים גמרא בגרסא, כדי שתקנה לעצמך בקיאות בש"ס. ותכף-ומיד פשתלך להתפלל תניח את כל עסקיך, ותניח תפלין, ותכונן שאתה עכשו עושה את רצון קונך, שאתה מעטף בציצית ומעטר בתפלין, ותתחיל להתפלל את התפלה שלך בחיות ובדבקות ובקול גדול. ועליך לדעת, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא) שכל המחשבות זרות באות בתוך התפלה, לזאת צריכים למסור את נפשו לקשר את מחשבתו אל דבורו, שלא תפרד המחשבה מהדבור, ועל-ידי-זה נעשה כלי לקבל את אור השכינה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עג), ואף שדבר זה בא לאדם מאד מאד קשה לקשר את המחשבה אל הדבור, כי טבע של האדם שהדבור מדבר דבר אחד, והמחשבה חושבת דבר שני, עם

כל זאת צריכים להכריח את עצמו במסירות נפש
 הכי גדולה לקשר את המחשבה אל הדבור, וזה
 בא במסירות נפש (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ').
 ואם תזכה לעבר על הכל, ותזכה למחין נקיים, אז
 תהיה התפלה שלך מין מתיקין (לקוטי-מוהר"ן, חלק
 א', סימן נ'), שתאהב להתפלל, ותרצה להגיד את
 תבות התפלה, ותהיה כל-כף דבוק בתבות התפלה,
 עד שלא תוכל להפרד מהן מרב דבקות שיש לך
 בתוך תבות התפלה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה);
 וזה עקר השלמות שאדם צריך להגיע בזה העולם
 — בשעה שמתפלל, שיפגס בתוך תבות התפלה,
 כמו שנח נכנס בתבה, ונצל מימי המבול, כן הוא
 בתפלה, האדם צריך להפגס בתוך תבות התפלה,
 ולהסתתר ממי המבול, ומה הם מי המבול?
 המחשבות זרות (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מד),
 ומהי תבת נח? הן תבות התפלה (לקוטי-מוהר"ן, חלק
 א', סימנים ט', קיב); לזאת כשאתה מתחיל להתפלל,
 תשכח מכל העולם כלו ומכל הענינים — הן
 הגשמיים והן הרוחניים ואל תסתובב, אלא תעמד
 במקום אחד, ותכניס את המח והדעת והשכל שלך
 בתוך סדור התפלה, ותתפלל בכונה, ותכוון אל מה
 שאתה מדבר — פרוש המלות, ותתפלל בקול, כי

הקול מעורר את הפונה, וכך תעבר את כל סדר התפלה, ואז תרגיש חיות אחרת. כי עקר החיות מקבלים על-ידי התפלה, ומשנה כל הרוח חיים שלו, כי עד עכשו חשב רק מרע, ונמשך אחר הרע, אבל תכף-ומיד כשאדם מתפלל בדבקות להקדוש-ברוך-הוא, נשתנה לו כל רוח החיים, ותנהר מאד לענות אמן ואמן יהא שמה רבה, ברכו וקדשו, כי זה מאד מאד חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא.

ה.

תכף-ומיד כשגומרים את התפלה אל תוריד ממך את התפלין, עד שתאמר את העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שנהו תקון גמור לאדם על כל החטאים, וזה מסגל על כל הענינים ותעשה לעצמך רגילות שאינך מוריד את התפלין, עד שאמרת את העשרה מזמורי תהלים שהם התקון הפלילי, כי רבנו ז"ל גלה נפלאות העשרה מזמורי תהלים האלו מי שיגיד אותם בכל יום, ובפרוש אומר, שנהו דבר קטן וקל מאד לומר עשרה מזמורי תהלים, עם כל זאת מאחר שאני גליתי את זה, הסמך-ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם לא

הצלחה לתלמיד צעיר תרכה

להניח לומר זאת. לזאת ראה למסור את נפשך להגיד בכל יום את העשרה מזמורי תהלים בעודך עם התפלין, וזה יהיה לך חק ולא יעבר כל ימי חיך. וכשאתה גומר את העשרה מזמורי תהלים — תקח חמש, ותלמד חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסים ביום ששי את כל פרשת השבוע — שנים מקרא ואחד תרגום. וכל זה תעשה בעודך עם התפלין עליך, כי כך אמר האר"י ו"ל, שאין אדם זוכה לנשמה קדושה, אלא כשלומד איזה למוד עם התפלין. והלמוד הכי טוב הוא להיות קבוע בחמש ורש"י עם התרגום, וזה לא לוקח הרבה זמן, אלא אם תהיה זריז, תוכל לסים את זה, וכשתסים תוריד את התפלין, ותבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שהיום הזה יהיה לך יום מצלח, ותצלית בחיך, ותהיה שמור לא לדבר לשון-הרע, וכילות וליצנות, נבול פה ודברים בטלים, ולא לריב עם זולתך, אלא תאהב את הבריות, ותהיה אהוב על הבריות. וצריכים להאריך בתפלה זו, כי מה שאדם מבקש מהקדוש-ברוך-הוא, זה הוא מקבל, ואם תעשה כן, תצלית מאד.

.1

תכף-ומיד כשגמרת את סדר התפלה שלך —
 לך לאכל, כי פת שחרית מאד מאד חשובה, כי כף
 אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא קז:): שלשה-
 עשר דברים נאמרו בפת שחרית: מצלת מן החמה
 ומן הצנה ומן הזיקין ומן המזיקין, ומחפימת פתי,
 וזוכה בדין ללמד תורה וללמד, ודבריו נשמעין,
 ותלמודו מתקיים בידו, ואין בשרו מעלה הבל,
 והורגת כנה שבבני מעים, ויש אומרים אף מוציא
 את הקנאה ומכניס את האהבה. ותנדק מאד
 לאכל פת דיקא, לטל ידים עם כלי, ולברך בכונה
 ולאכל, ואסור לסגף את עצמו באכילה, אלא
 צריכים לאכל הרבה, שיהיה לו פח לעבד את
 הקדוש-ברוך-הוא, ותשמר מאד על נקיות
 המאכלים, ושיהיו טריים, ואל תאכל כל מה
 שעניף רואות או מה שלבף תאב, כי לא כל דבר
 צריכים לאכל, כי יכולים להרס את הבריאות שלו,
 רחמנא לישזבן, על-ידי מאכלים שאינם טריים,
 ועל-כן ראה לשמר מאד מה שאתה אוכל, ותאכל
 רק מאכלים בריאים, וכן ראה אז לדבר דברי תורה
 ותזדרז מאד, ותברך ברכת-המזון מתוך הסדור

הצלחה לתלמיד צעיר

תרכז

דיקא, עם כובע עליון, פי ברפת-המזון היא מצות עשה דאורייתא, ומי שנוהר בברפת-המזון, הוא מצליח דרכו מאד, וצריכים להזהר מאד לברך ברפת-המזון מתוך הסדור דיקא, ולהקפיד על כך מאד, ואם תדיק בזה כל ימי חייד לברך עם כובע עליון ומתוך הסדור, תהיה מבטח בעשירות, כי מי שנוהר בברפת-המזון, הקדוש-ברוך-הוא ממשיך עליו עשירות. ורב בני-אדם שסובלים עניות ודחקות, זהו מחמת שמוזלזלים בברפת-המזון, וחוטפים את מלות הברכה, ואינם מברכים בכונה מלה במלה.

.ז

תכף-ומיד לך ללמד את שעוריד בגמרא, ואני מאד רוצה שתלמד עמוד גמרא עם פרוש רש"י, ותשתדל ללמד את כל התוספות, ותתחיל לחזור על העמוד גמרא הזה ארבע פעמים פעם אחר פעם, ואל תגיד שאפה כבר יודע את העמוד, אלא תחזור עליו ארבע פעמים, ותשתדל ללמד את כל המפרשים על העמוד, והרגל את עצמך בכתיבה, שתירשם לעצמך מה שכל אחד מפרש — הן

ראשונים והן אחרונים, ואם תחזור על העמוד ארבע פעמים, יכנס בך חשק ללמד, ויפתח מחך להבין את הגמרא, אשר הגמרא היא יסוד גדול, וזה יהיה עקר גדול אצלך: לפני הצהרים ללמד עמוד גמרא, ולחזור על זה ארבע פעמים, כך תוכל במשך זמן שלם לגמר מאה עמודים גמרא, כי אם לומדים עמוד ליום חמש פעמים בשבוע, וחוזרים על זה בכל יום ארבע פעמים, אזי בסוף השבוע חזרת עשרים עמודים, וכן מגיע סוף הזמן, ולמדת ארבע-מאות עמודים גמרא, ומי אומר שחוזרים בכל שבת על החמשה עמודים שלמדו בשבוע, אז נתוספו לה עוד מאה עמודים ויותר, ואדם אינו תופס לאיזו עצירות הוא יכול לבוא בסוף הזמן, אם לא יהיה בטלן, וינצל את הזמן. וזה אינו לוקח הרבה, רק רצון טוב, לחזור את העמוד שלמדו ארבע פעמים, ואם עדין אתה לא יכול ללמד את כל התוספות, תלמד עם רש"י, אבל תחזור על זה ארבע פעמים, וכך יהיה לה בסוף הזמן חמש-מאות עמודים.

ח.

אחר־כֵּן לָךְ לֵאכֹל אַרוּחַת צְהָרִים, וְגַם־כֵּן תִּזְדָּרוּ מְאֹד, וְתִשְׁמַר לֵאכֹל רַק מֵאֲכָלִים בְּרִיאִים, וְתִטַּל יָדִים, וְתֵאכֵל סְעֵדָה שְׁלֵמָה, כְּדֵי שְׂתִהְיֶה בְּרִיא לְעִבּוּדְתּוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, גַּם תִּדְבַּר דְּבָרֵי תוֹרָה, וְתִכְף־וּמִיד תִּבְרַךְ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן בְּכֹנְנָה גְדוֹלָה, וְאַל תִּהְיֶה חָכֵם בְּעִינֶיךָ לְזַלֵּזֵל בַּצְּהָרִים, כִּי בַחֹר צָרִיךְ לֵאכֹל הַרְבֵּה, שְׂיִהְיֶה לוֹ כַח לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּלְמוּד תוֹרָה וּבִתְפִלָּה וּבְכֹנְנָה וּבְקִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה.

ט.

בְּשַׁעַה שְׁלֹשׁ תִּכְף־וּמִיד רְאֵה לְלִכֵּת לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מְנַחָה, וּצְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד בְּתְפִלָּה זוֹ, כִּי (בְּרִכּוֹת ו:): כָּל הַזְּהִיר בְּתְפִלַּת מְנַחָה, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹנֶה לוֹ בַּעַת צְרָתוֹ, וְלֹא נֶעְנֶה אֵלָיו הַנְּבִיא אֲלָא בְּתְפִלַּת הַמְנַחָה; וּצְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד בְּתְפִלָּה זוֹ, וְתִכְף־וּמִיד אַחַר תְּפִלַּת מְנַחָה הַרְגֵּל אֶת עֲצָמֶךָ לּוֹמַר תְּהִלִּים, וְאִם תִּזְכֶּה לְסִיִּים 'יוֹם תְּהִלִּים' אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי הַתְּהִלִּים נַחֲלָקִים לְשִׁבְעָה חֻלְקִים,

תרל הצלחה לתלמיד צעיר

לשבעה ימי השבוע, ומי שרגיל לומר תהלים — זוכה לתשובה, וזוכה להגיע אל האות והשערה השייכים לו ולשרש נשמתו (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג); ולכן ראה תכף-ומיד אחר מנחה לקבוע לעצמך שעור לסיים 'יום תהלים', ואם תרגיל את עצמך בצורה כזו, תרגיש כל מיני נעים בחייה, פי מי שזוכה לסיים בכל שבוע את כל ספר תהלים, ממשיך על עצמו ישועות וחסדים.

.

אחר הצהרים תלמד סימן בטור ושלחן ערוך, כל פעם סימן אחר, ותחזור על זה ארבע פעמים, ולהשתדל לחפש אחר כל פוסקים אשר מדברים מהסימן הזה, ואם תוכל לרשם לעצמך מה שאומרים הפוסקים, אין למעלה מזה, ותחזור על זה הסימן ארבע פעמים, אז במשך זמן שלם זכית לסיים ארבע מאות סימנים של שלחן ערוך.

יא.

תכף-ומיד כשמגיע הלילה, תראה להתפלל

הצלחה לתלמיד צעיר תרלא

תפלת ערבית בכונה גדולה מתוך הסדור דיקא, וכשתסיים את תפלתך, לך לאכל פת ערבית, וגם-כן תשמר לאכל מאכלים טריים, ותדבר דבורי תורה, ותזהר לברך ברכת-המזון בכונה גדולה.

יב.

בלילה תקבע לעצמך שעור בלמוד רמב"ם פרק ליום, או שני פרקים, או שלשה פרקים, כמה שתוכל, אשר הוא תמצית כל התורה שבשל-פה, ואחר-כך תכין את עצמך ללכת לישן.

יג.

אחר כל הסדר הזה, שאני מבקש אותך שתקיים כל היום, תראה שעדין נשאר לך המון זמן ביום לגרס הרבה פרקים משניות והרבה דפים גמרא, בסדר שלך שאתה תסדר לעצמך סדר משלך, לא כסדר הישיבה, אלא לגרס הרבה פרקים משניות, והרבה דפים גמרא רק בגרסא, פי רבנו ז"ל הזהירנו מאד להתחיל ללמד מהתחלת ששה סדרי משנה, וללמד פרק אחר פרק, פרק אחר פרק,

עד שִׁיזְכָּה לְסִים מִסְכָּתָא, וּכְשֵׁי־סִים מִסְכָּתָא יִתְחִיל
 עוֹד מִסְכָּתָא, עַד שֵׁי־סִים עוֹד מִסְכָּתָא, עַד שִׁיזְכָּה
 לְסִים כָּל שָׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וַיִּתְחִיל עוֹד פַּעַם,
 וּכְמוֹ-כֵן בְּגִרְסָא לְלַמֵּד הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא,
 וּלְהִתְחִיל מִבְּרִכּוֹת, וּלְלַמֵּד דָּף אַחַר דָּף, עַד שֵׁי־סִים
 פָּרְק, וּכְשֵׁי־סִים פָּרְק יִלְמַד פָּרְק אַחַר פָּרְק, עַד
 שֵׁי־סִים אֶת כָּל מִסְכָּתָא, וְאָז יִתְחִיל מִסְכָּתָא שַׁבַּת,
 וַיִּגְרַס דָּף אַחַר דָּף עַד שִׁיזְכָּה לְסִים אֶת כָּל מִסְכַּת
 שַׁבַּת, וַיִּתְחִיל עֲרוּבִין, וְאַחֲרֵיהֶן מִסְכַּת פְּסָחִים עַד
 שִׁיזְכָּה לְסִים אֶת כָּל הַשָּׁס, וַשְּׁנֵי הַלְמוּדִים הָאֵלוֹ
 שֶׁל מִשְׁנָה וּגְמָרָא צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּגִרְסָא,
 וְתִרְאֶה שְׁנִשְׁאָר לָךְ עוֹד הַרְבֵּה זְמַן לְגַרְס. וּמִלְבַּד
 זֹאת טוֹב לְלַמֵּד סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוּד
 שֶׁל כָּל הָאֲדָם, וְאִם תִּתְנַהֵג בְּצוּרָה כְּזוֹ, תִּצְלִיחַ
 לְקַנּוֹת לְעֲצָמְךָ תוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, דַּעַת וְשָׁכַל,
 וַיִּמְשֶׁף עֲלֶיךָ חַן, שְׁכֶלְם יֵאָהֲבוּ אוֹתְךָ, וְכֹלֶם יִרְצוּ
 לְהִיּוֹת בְּמַחֲצִיתְךָ, וְאַף פַּעַם לֹא יִשְׁעֲמֶם לָךְ, כִּי
 תְּמִיד תִּהְיֶה עֶסוּק בְּמִשְׁהוֹ. וְאִם תִּקְיִם אֶת כָּל זֹאת,
 תִּהְיֶה לִי אֲסִיר תּוֹדָה מְאֹד, שֶׁעֲבַר לָךְ זְמַן חֲרָף וְזְמַן
 קִיץ, וְקִנִּיתָ לְעֲצָמְךָ אוֹצְרוֹת כְּאֵלוֹ, וְעוֹד יִהְיֶה לָךְ
 זְמַן לְנוֹחַ וּלְדַבֵּר עִם חֲבֵרֶיךָ וּלְצַאת לְהִתְאַוֵּר, כִּי
 גַם אֶת זֶה צְרִיכִים, כִּי הִהְכַרְחַת לְתֵת נִיחָא לְמַחַ,

לנוח ולצאת לשאב אויר צח ונוף, אשר זה מאד
 בריא, כי צריכים לשמר מאד מאד על הבריאות.
 ובאמת כל מי שזוכה לשמר על הזמן שלו, יש לו
 זמן להכל, ומכל שכן מי שזריז, יש לו זמן לכל,
 אשרי התלמיד הצעיר המקיים את כל זה, אזי
 מבטח לו שיהיה עובד ה' גדול, ותהיה לו יראת
 שמים שלמה, ויגיע אל תכליתו הנצחית.

יד.

עליך לדעת, כי רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות
 תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את השם
 יתברך בבחירתו, כל יום ערכו יקר משנים רבות
 של עבודה לעת זקנותו, כי כף אמרו חכמינו
 הקדושים (שבת קנב): ינקותא כלילא דנרדא; עקר
 לפי הפרח כשעדין בצעירותו, כשבחור בגיל צעיר,
 הינו מגיל בר מצוה זה הגיל הכי יפה בחיים, שאז
 יכולים להצליח מאד בעבודת השם יתברך, הן
 בתורה והן בתפלה והן בקיום המצוות, אם רק
 לוקחים את עצמם בידיים, ורוצים להיות צדיקים
 ולמדנים, יכולים להיות צדיק ולמדן, אבל העקר

תלוי כפי הרצון והחשק שיש לבחור הצעיר, כי בדרך כלל בחור צעיר אוהב לבלות את הזמן שלו בשטיות, ורצה לשחק ולבטל את הזמן הכי יקר, בשעה שאין עוד דבר פל-כף יקר כמו הזמן, כי את הכל יכולים לקנות, אבל לא את הזמן, כי אם תשים לב, תראה איך שבכל רגע האדם מת, הרגע שעבר לעולם לא יחזר אליו, שעה שעוברת אף פעם בחיים כבר לא תחזר לו, יום שעובר — זו אבדה נצחית, כי כל מה שאדם עושה ביום בזה העולם, יש פנגדו יום למעלה, אם אדם קם קדם אור היום בזה העולם, והולך לטבל במקוה, ומכין את עצמו לתפלה, ומתפלל את השלש תפלות בצבור: שחרית, מנחה, ערבית, וכן לומד ומקיים את המצוות, זה מה שנושאר לו מהיום. ועל-כן חבל מאד על כל יום שעובר להביל ולריק, כי כל יום ויום יכולים לקנות בזה אוצרות ואוצרי אוצרות של תורה ויראת שמים ותפלה ודבקות הבורא ותברך שמו, אבל בחור צעיר צריך שיהיה לו חשק ורצון וכסופים, ועל זה צריכים הרבה לעבד, שיהיה לו חשק וכסופים, שלא יבלה את הזמן שלו בשטיות, כי בזמן הזה הוא יכול ללמד הרבה. ולכן עליך לזכור, שהזמן בידיך, כל פרק

הצלחה לתלמיד צעיר תרלה

משניות וכל דף גמרא, מאד מאד חשוב למעלה בשמים, ואשרי מי שזוכה לסיים הרבה פעמים ששה סדרי משנה והרבה פעמים ש"ס, ואף שנה נראה כעין ליצנות וצחוק, שבחור צעיר יגרס הרבה משניות והרבה גמרא, ואף שהוא אינו מבין את הכל, עם כל זאת נראה מי שיצחק אחרון, כמו שכתוב במדרש (שמות רבה פרשה נב, סימן ג) על הפסוק (משלי לא): "עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון", אימתי התורה שוחקת? הוי ליום אחרון. כשבא יום האחרון, אז מה לוקח אדם אתו? את הששה סדרי משנה שזכה לסיים בזה העולם, ואת הש"ס שזכה לסיים בזה העולם. ולכן, בני! ראה לא להיות בטלן, אלא תסיים פעמים אין מספר ששה סדרי משנה ואת כל הש"ס, כי בגיל צעיר אם חוזרים פעמים רבות, לבסוף נקלט בו, כי התורה מטהרת ומזככת את הנפש מכל מיני חלדה, וצריכים להיות על זה עקשן גדול מאד, וללמד מה שיותר פרקים משניות, ומה שיותר דפים גמרא, כדי לסיים ששה סדרי משנה וש"ס פעמים אין מספר, ואם תתמיד בזה מאד, לבסוף תראה שתוכל ללמד, כי העקר בלמוד התורה הקדושה תלוי כפי רבוי החזרה, ואל תעמיס עליך

המון שעורים, כי אז לא תלמד כלום, יותר טוב שתלמד דיקא עכשו בימי הנעורים ששה סדרי משנה וגמרא, שתסיים את כל הש"ס הרבה פעמים עד החתונה, וזה כבר ישאר בתוך המחמחשבה שלך, כי כשחוזרים הרבה בצעירות, זוכרים את זה לכל החיים. ובלבד שתדביק את עצמך בתוך התורה, ומה שלא תבין, או אם תהיה לך איזו קשיה, אל תתביש לשאל, כמאמר התנא הקדוש (אבות פ"ק ב'): לא הבישן למד; ועל-ידי רבוי החזרה, שחוזרים כל-כף הרבה פעמים ששה סדרי משנה וש"ס, על-ידי-זה לבסוף זוכרים כל מאמר חז"ל. ולכן בגיל הזה צריכים העקר להכניס את עצמו בלמוד משניות ובלמוד גמרא, וזה צריך להיות היסוד, וכן ללמד הרבה שלחן ערוך כסדרן, סימן אחר סימן, ואת השעורים האלו צריכים ללמד בזמן הפנוי, אבל את השעור שלומדים בסדר הישיבה, בישיבה קטנה שאתה לומד עכשו, תחזר על זה הרבה פעמים, כי העקר תלוי כפי רבוי החזרה. חמש ורש"י תחזר כמה פעמים מה שלמדת, כי רש"י שבתורה הם עקרי קניגי התורה, כי רש"י ז"ל מפרש את התורה כפי דרשות מאמרי חכמינו הקדושים, ואם חוזרים את כל הרש"י

שבפתורה, זוכרים המון יסודות בתורה, ובכפרט
 בתרי"ג מצוות מה שמפרש רש"י, זה מאד מאד
 נחוץ, וכן למוד גמרא שאתה לומד, תחזור בכל יום
 ארבע פעמים, וכך תזכה לזכור הכל, וכן הלמוד
 שלחן ערוך שאתה לומד, תחזור על זה ארבע
 פעמים, ומה טוב ומה נעים אם תלמד עם
 חבורתא, כי טובים השנים מן האחד, אומרים
 חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ד', סימן ח'):
 טובים השנים שעוסקים בתורה מזה אחד וזה
 אחד; הינו זה לומד בנפרד וזה לומד בנפרד, כי
 אם לומדים עם חבר, זה מקשה וזה מתרץ, וכשיש
 קשיות יש מי שיתרץ, ועל-כן ראה לצית, ואז
 כשתחזור הביטה משיבה קטנה, תהיה בקי בתורה,
 וכן תתפלל בקול רם מאד מתוך הסדור דיקא, ואל
 תסתובב באמצע התפלה לכאן ולכאן, אלא תעמד
 על מקום אחד, ותדבק את המחשבה אל הדבור
 שלך, שתכונן לפרוש המלות שאתה אומר, וכך
 תהיה לך יראת שמים, כי על-ידי תפלה בכונה
 זוכים ליראת שמים. ועל כלם תשתדל מאד לחזור
 בספר-המדות, אשר רבנו ז"ל מאד בקש את כל
 אחד מאנשי שלומנו, שנהיה בקיאים בספר-המדות
 ממש בעל-פה, כי המדות הן יסוד כל האדם, ואם

תרלח הצלחה לתלמיד צעיר

תתנהג בצורה כזו, תגדל ורא שמים גדול וצדיק
ולמדן. העקר ראה לשמר על הזמן היקר שלך.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם !